

בולי צואר אוויר - נוף

Airmail Stamps - Israel Landscapes

ה ש י ר ו ת ה ב ו ל א י

תל אביב - יפו • ירושלים • חיפה

PHILATELIC SERVICES

JERUSALEM • ISRAEL

צ פ ת

צפת היא הצעירה מבין ארבע הערים הקדושות בארץ ישראל. אולם, ב-1800 שנות היסטוריה ידעה בירת הגליל העליון תהפוכות פיסיות ומדיניות וגם תקופות זוהר שלא נתנסו בהן הרבה מקומות ישוב עתיקים ממנה.

העיר היתה חולשת ממרומי הרים על דרך קדומה שהוליכה מדמשק לים-התיכון. עוד בתקופת מלחמת הבית השני הקים יוסף בן מתתיהו במקום זה מצודה, שעל יסודותיה נבנה כעבור אלף שנים מבצר של צלבנים.

למעמד של מרכז שלטוני לא הגיעה צפת אלא בתקופת הממלוכים, אשר להם שימשה כבירה ובסיס להגנת הארץ מפני הפולשים הטטרים.

רק במאות ה-15 וה-16 יצאו לה מוניטין כעיר ואם בישראל, כאשר נקלטו בה

אלפים ממגורשי ספרד, וגדולי הרבנים נמשכו אל העיר, שבקרבתה נמצא קברו של הרשב"י, הנחשב כמחבר ספר הזוהר.

זכר תקופת המקובלים אופפת את צפת עד עצם היום הזה בהילה של הוד ואגדה. בסמטותיה הצרות, שכמעט ולא נשתנו מאז ושרכב לא עבר בהן לפני המלחמה העולמית הראשונה, מרחפת עדיין רוחם של האר"י, של רבי שלמה אלקבץ, של רבי יוסף קארו, מחבר ה"שולחן ערוך" ושל שאר גדולי התורה שהעמידו בה תלמידים רבים.

אחת מסמטות ציוריות אלה מופיעה על הבול בן 15 אגורות. בסמטה מעין זו הוקם בשנת 1558 בית הדפוס העברי הראשון בארץ.

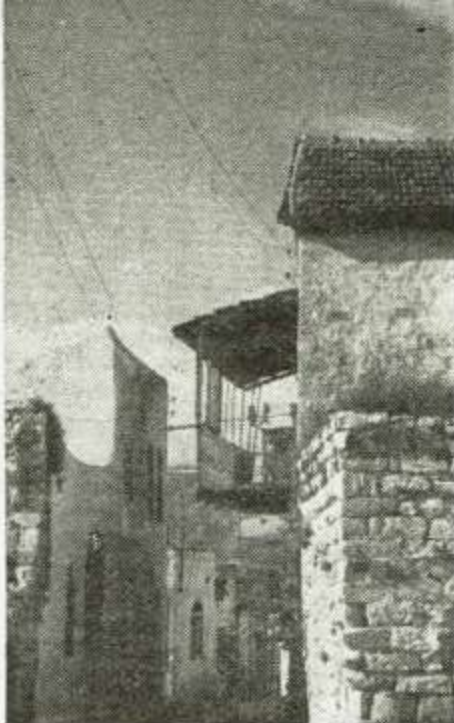
דף חדש נפתח בחיי צפת אחרי שחרורה ועזיבת תושביה הערביים בראשית מלחמת הקוממיות. כיום הופכת היא מעיר שדה רדומה למרכז של תעשיה, מלאכה ותיירות שאלפי עולים חדשים מוצאים שם שיקום ופרנסה.

גם מסורתה התרבותית והרומנטית של צפת מתחדשת לתפארת בשכונת האמנים, בה חיים ויוצרים אחדים מטובי הציירים הישראליים, המוצאים השראתם בנוף המרהיב עין של "העיר הקסומה".

ZEFAT

When, in the first century C.E., the people of Galilee rose up against the Romans, Josephus Flavius, then one of their commanders, had the summit of Mount Zefat fortified and garrisoned. Much later, in the 12th century, a Crusader Castle stood there, for some time the residence of Richard the Lion-Heart. Only scanty remains of both forts can be found there now. To-day, a park of ancient fir-trees is laid out on the hill.

continued overleaf

ASHQELON

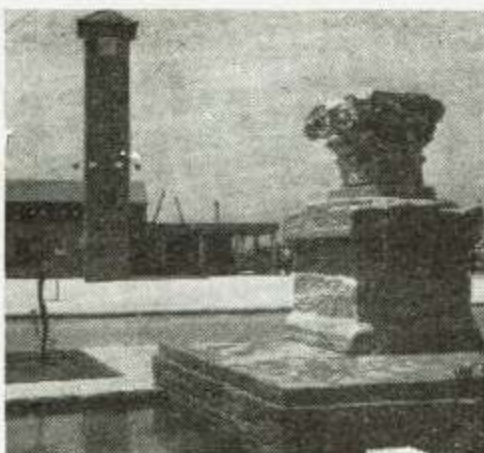
A students' song, telling the tale of a fictitious inn in ancient Ashqelon relates how one of its more thirsty guests had his bill presented to him "written on three clay tablets"

That ancient, indeed, is the town of Ashqelon, situated on the coast south of Yafa.

Its name is mentioned as long as 2700 years ago and also appears frequently in the Bible. Its importance as a port must have been great as it was fought for time after time by

Egyptians, Philistines, Israelites, Syrians, Greeks and Romans, right up to the 13th century when it was destroyed completely after having been stubbornly held by the Crusaders as one of their last outposts. Excavations in modern times have yielded many relics, amongst which are giant columns of a palace built by Herod, a native of Ashqelon, and as the new town of Ashkelon is built many more antiquities are constantly unearthed.

This new city is laid out according to the most modern plans on a slope overlooking the Mediterranean. Its summit is occupied by the Civic and Commercial Centre „Afridar“, the heart of communal life: its Piazza, where a slender clock tower varies the line of low-flung buildings, is depicted on the IL 0.20 stamp.

אשקלון

שרידי עתיקות הפזורים לרוב בתחומי מי אשקלון, מעידים על עברה ההיסטורית המגוון, שבו נשתקפו בועיר אנפין כל כבושי כנען מאז רעמסס השני.

בתקופת המקרא הייתה אחת מחמש ערי-הים הראשיות של הפלשתים ובמרוצת הדורות פקדוה יהודים ואשורים, יוונים ורומאים, ערבים וצלבנים, תורכים, צרפתים וברייטים.

בימי ינאי המלך היתה בגבול יהודה, והורדוס, שהחשיבה כעיר הנמל היחידה בדרום הארץ, בנה אותה מחדש ופאר אותה בארמונות ובגנים, אחרי אחד החרבנות התדירים שהיו מנת חלקה.

העיר החדשה, הידועה גם בשם „אפירידר“, נוסדה בשנת 1951 על גבעת חול נמוכה מצפון לאשקלון העתיקה. ממגדל השעון שבמרכזה, המתוארך בבול בן 20 אגורות ניתן להשקיף על ישוב עירוני משגשג ומתרחב ושפת ים יפה להפליא, שבזכותה מתגשמים מחדש הדברים שכתב על אשקלון, בשנת 1170, רבי בנימין מטודלה: „והעיר גדולה ויפה ובאים אליה מכל מקום...“

טבריה

על שפת הכנרת, במקום ששכנה לפניו רקת המקראית, הקים הורדוס אנטיפס, בשנת 19 לספירה, עיר וקרא שמה על שם טיבריוס, קיסר רומא. על אף התחלה „לועזית“ זו היתה טבריה לאחת מארבע הערים הקדושות של ארץ ישראל ומרכז רוחני לעם ישראל בדורות רבים.

אלה העביר רבי יהודה הנשיא את מושב הסנהדרין ובה נחתם התלמוד הירושלמי בשנת 400 לספירה בקירוב. חכמיה יצרו את הניקוד העברי, קבעו את מסורת המבטא של כתבי הקודש ואף הורישו לנו רבים מן הפיוטים הכלולים בתפילות ישראל.

בימי השלטון הביזנטי, כשאסורה היתה העליה לרגל לירושלים, היו נוהרים לטבריה אלפי יהודים מעבר הירדן, כדי להתפלל בה בשלשת הרגלים. תפקיד צבאי חשוב מלאו יהודי טבריה במאה החמישית, כאשר ניצבו לימין הפולשים הפרסים.

העיר נכבשה בשעתה על ידי ערבים, צלבנים ותורכים ובשנת 1560 קיבל דון יוסף הנשיא זכיון מידי השולטן סולימן המפואר ליישב בה יהודים ולהקים מחדש את חומתה שחלק ממנה נשתמר ומתואר בבול בן 65 אגורות.

קברות רבי עקיבא, רבי מאיר בעל הנס והרמב"ם מושכים לעיר אלפי יהודים חרדים הבאים להשתטח עליהם מדי שנה בשנה.

חמי טבריה פרטמו את העיר כמקום רחצה ומרפא ואקלימה הנוח בעונת החורף — טבריה היא הנמוכה בערי ישראל — מהווה גורם חשוב לתיירות, הפורחת בעיר יפת-הנוף, שאמרו עליה חז"ל: „ולמה נקרא שמה טבריא? — שטובה ראייתה.“

TIBERIAS

Tiberias was founded in 19 C.E. by Herod Antipas and named in honour of the Roman Emperor, Tiberius. It lies on the shore of Lake Kinnereth, (Sea of Galilee), 212 metres below sea-level. The city, located in the heart of Galilee, became the spiritual centre of the Jews after the destruction of the Temple in Jerusalem, and tombs of many Jewish sages are to be found there. Those of Maimonides, Rabbi Meir Baal Hanes, Rabbi Aqiba and others are revered to this very day.

continued overleaf

ẒEFAT (cont.)

The town of Ẓefat typifies medieval Galilee with its narrow winding lanes and small dusty stores filled with ancient books, manuscripts and a general miscellany. The synagogues and cobbled streets are steeped in the mystic aura of the Kabbalists and an air of scholarship and study still pervades the town. The illustration on the IL 0.15 stamp depicts just such a street with one of the many tortuous stairways one comes across every so often.

Many famous Jewish sages, amongst them the ARI — Rabbi Yizhaq Lourie, lived in Ẓefat. The country's first Hebrew printing press was set up here in 1558.

Without disturbing this atmosphere of medieval tranquility, Ẓefat has developed a new city, the most striking part of which is the Artists Colony where young Israel painters work, their inevitable bohemianism contrasting sharply with the ways of life of their bearded contemporaries studying in the many synagogues. Both, however, seem to have found in this romantic mountain-town that eternal presence so vital to the artist and mystic alike.

TIBERIAS (cont.)

The IL 0.65 stamp depicts an ancient tower and wall on the shore of the Lake, remains of fortifications from the sixteenth century. Tiberias is surrounded by history. To the South is Bet Yerah (House of the Moon) with Bronze Age excavations, remains of a Roman bath and a fifth century synagogue. Mount Arbel and the Horns of Hittim (site of the historic battle of Hittim in the year 1187) lie to the West. To the North, one can see the white, snow-capped summit of Mount Hermon. At the north end of the lake lie the interesting remains of the second century synagogue of Kefar Nahum (Kapernaum), just below the Mount of Beatitude, both well-known from the New Testament. These are just a few of the sites of biblical and historical interest. The healing, hot springs of Tiberias, famous already in Roman times are still one of the main attractions of this idyllically situated city

הציירת

סגולה חשובה אחת מאפיינת את הציירים המוכשרים: היכולת להביע נושא בפשטות ולמצוא בקווים ספורים שביל ישר אל לב המתבונן.

פופולריותה של פרידל שטרן מעידה, כי אמנם ניחונה האמנית בתכונה מלבבת זו. בפעם הראשונה ניסתה עתה את כחה בעיצוב בולי דואר ישראל, אבל החתימה המכוכבת „פרידל“ המתנוססת על שפע הציורים, הקריקטורות והרישומים שפירסמה, ידועה היטב לרובבות קוראי עתונים וספרים בארץ, מנער ועד זקן. מוצאה מגרמניה, ובארץ עברו עליה חבלי הקליטה הרגילים עד אשר מצאה את מקומה בשורות הראשונות של הגרפיקאים בעל-י-שם. היא היתה אחת בבית-חולים ותלמידת בית ספר לאמנות

חקלאית ועוזרת משק-בית, אחות בבית-חולים ותלמידת בית ספר לאמנות „בצלאל“.

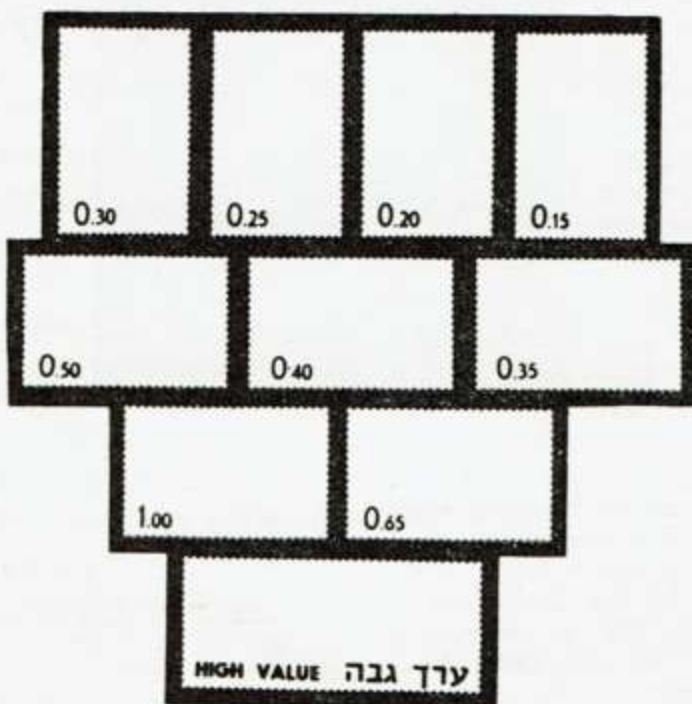
בנעוריה התלבטה אם לבחור בקרשי הבמה או במכחול. כיום משלבת היא את שני כשרונותיה אלה ונוהגת להתחפש כדי להשיג „מבפנים“ השראה מקורית לרישומים ורשימות מן ההזוי הציורי של העדות השונות בישראל.

THE ARTIST

Miss Friedel Stern is a newcomer to the ranks of Israel Stamp Designers: she is actually a cartoonist. Coming from central Europe, her new life in Israel started in a Kibbutz. Later, she studied art and graduated from the Bezalel Art School in Jerusalem. After Israel's war of independence, she opened her own studio in Tel Aviv.

To-day „Friedel“ is well-known as an illustrator and free-lance journalist in the humoristic line.

Miss Stern has been twice in the U.S. and all over Europe, even as far as Lapland. Small wonder, her sketchbooks are full of character studies and lively scenes from everywhere.

The complete series will comprise ten stamps; four of which vertical, each 25.7 mm x 40 mm, five horizontal, each 40 mm x 25.7 mm, and one horizontal 57.14 mm x 25.7 mm.

A layout for mounting of the series on an album page is suggested in this drawing; the denominations shown (with the exception of 0.15, 0.20 and 0.65) are subject to alteration.

הסידור השלמה תהיה מורכבת מעשרה בולים, ארבעה בולים מאונכים בגודל 25.7 מ"מ x 40 מ"מ, חמישה בולים מאוזנים בגודל 40 מ"מ x 25.7 מ"מ ובול מאוזן אחד בגודל 57.14 x 25.7 מ"מ. תסדיר מוצע לסידור הבולים בדף האלבום נראה בצירוף זה; הערכים (מלבד 0.15, 0.20 ו-0.65) עשויים להשתנות לפי הנסיבות